

Repetició de preposicions

Quan un pronom relatiu i el seu antecedent han d'ésser regits per una mateixa preposició hi ha una forta tendència a suprimir la preposició que precedeix el pronom relatiu, és a dir, la segona de les preposicions que apareix en l'ordre de la frase, supressió que comporta la substitució del terme relatiu, necessàriament fort o compost darrera una preposició — *què, qui o el qual* —, pel relatiu feble *que*. Així, en lloc de *Es va expressar amb la vehemència amb què s'expressa en aquests casos* és més o menys habitual de dir *Es va expressar amb la vehemència que s'expressa en aquests casos*. Anàlogament, *Ho va dir a la persona a qui ho havia de dir* esdevé *Ho va dir a la persona que ho havia de dir*.

No sembla que les construccions que resulten de suprimir aquesta segona preposició siguin recomanables, encara que segurament caldria anar amb compte a condemnar-les categòricament en tots els casos. Les frases en què apareix una mateixa preposició usada, correlativament, dues o més vegades, són objecte de nombroses vacil·lacions en totes les llengües i observem que en una llengua amb una sintaxi tan fixada com és el francès hi ha molts casos en què es presenten discrepàncies, és a dir, usos divergents, pel que fa a aquesta qüestió. Recordem, d'altra banda, construccions com *Es a ell que ho vaig dir* — en lloc de *Es a ell a qui*

ho vaig dir —, de què ens vam ocupar fa pocs dies, en què hi ha hagut una eliminació de preposició comparable a la que comentem. En general, però, tal com hem dit, no recomanariem pas aquesta supressió, llevat d'alguns casos especials en què el grup format per l'antecedent precedit d'una preposició més el relatiu que formen ja un gir o frase feta que l'ús ha consagrat. Vet aquí els exemples de manteniment d'aquesta preposició que tenim anotats: *Amb el mateix sufix ar amb què de alzina es forma alzinar...* (Fabra, Gramàtica de 1956, pàg. 111); *...amb la generositat amb què acull la col·laboració gratuïta dels noms nous...* (J.V. Foix, *Els lloms transparents*, pàg. 89); *...amb la dolça familiaritat amb què el deien tots els catalans...* (Carles Riba, *Clàssics i moderns*, pàg. 35). En canvi, amb un antecedent com és el grup *en el cas* observem que Fabra no repeteix la preposició, això és, resol la construcció amb la frase *en el cas que*, talment com una expressió temporal, solució que no sol adoptar en els casos en què el grup nominal *el cas* revesteix la forma del plural o va precedit d'una preposició diferent: *...en el cas que un dels jugadors no fa cap basa...* (DGLC, «burro»), però *...hi ha casos en què... i ...fora del cas en què...*, amb diversos exemples arreu de les seves obres.